

Signering av årsrapport

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- INGER HYGEN, signert 19.05.2022 med ID-Porten: BankID Mobil
- KARIN ASK-HENRIKSEN, signert 31.05.2022 med ID-Porten: BankID Mobil
- DAGFINN GRØNVIK, signert 19.05.2022 med ID-Porten: BankID

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

ADVOKATBEVILLINGSNEMNDEN ÅRSRAPPORT 2021

Dokumentet er signert digitalt av:

- INGER HYGEN, 19.05.2022
- KARIN ASK-HENRIKSEN, 31.05.2022
- DAGFINN GRØNVIK, 19.05.2022

Forseglet av

Posten Norge

INNHold

INNHold	1
ADVOKATBEVILLINGSNEMNDENS SAMMENSETNING	2
GENERELT OM ADVOKATBEVILLINGSNEMNDEN	3
VIRKSOMHETEN I 2021	4
AKTUELLE AVGJØRELSE I 2021	6
1. Tilsynsrådets innberetninger etter bokettersyn	6
2. Tilsynsrådets innberetninger på bakgrunn av dom i straffesak	11
3. Tilsynsrådets innberetninger som følge av fristoversittelse	11
4. Innberetninger fra Disiplinærnemnden	12
5. Advokatbevillingsnemndens avgjørelser i klagesaker	13
5.1 Klager over avslag på søknad om første gangs advokatbevilling	13
5.2 Klager over avslag på søknad om ny advokatbevilling etter tidligere tilbakekall	13
5.3 Øvrige klagesaker	17
6. Suspensjon av advokatbevilling som følge av siktelse eller tiltale i straffesak	17
7. Tilbakekall av rettshjelpstillatelse	19
8. Nedleggelse av forbud mot å yte rettshjelp	20
9. Søksmål mot Advokatbevillingsnemnden	20
9.1. Søksmål anlagt mot staten v/Advokatbevillingsnemnden i 2021	20
9.2 Tidligere søksmål mot staten v/Advokatbevillingsnemnden som ble avgjort med rettskraftig virkning i 2021	21
9.3 Tidligere søksmål mot staten v/Advokatbevillingsnemnden hvor dom er påanket, eller behandlet som ankesak, men ikke avgjort med rettskraftig virkning i 2021	22
10. Klager til Sivilombudet	23

ADVOKATBEVILLINGSNEMNDENS SAMMENSETNING

Advokatbevillingsnemndens virksomhet og sammensetning følger av domstoloven § 226. Nemndens sammensetning har i 2021 vært slik:

Leder: Dommer Dagfinn Grønvik
(Varamedlem: Dommer Tove Merete Voldbæk)

Medlem: Advokat Inger Hygen
(Varamedlem: Advokat Per Trygve Sekse)

Medlem: Organisasjons- og utviklingsdirektør Karin Ask-Henriksen
(Varamedlem: Administrerende direktør Didrik Coucheron)

Advokatbevillingsnemndens sekretariatsfunksjon ivaretas av Tilsynsrådet for Advokatvirksomhet (Tilsynsrådet).

Godtgjørelsen til Advokatbevillingsnemndens medlemmer og vara-medlemmer fastsettes av Justis- og beredskapsdepartementet. Det ble utbetalt honorar til nemndens medlemmer i 2021 med til sammen kr 236 935. I 2020 utgjorde tilsvarende beløp kr 274 245. Kostnadene ved nemndens drift dekkes av det bidraget som landets praktiserende advokater og rettshjelpere betaler årlig til Tilsynsrådet. Regnskap og årsrapport om nemndens virksomhet sendes hvert år til Justis- og beredskapsdepartementet. Nemndens årsberetning for 2021 blir lagt ut på Tilsynsrådets nettside.

Nemnden har i løpet av året avholdt åtte møter.

GENERELT OM ADVOKATBEVILLINGSNEMNDEN

Advokatbevillingsnemnden er disiplinær- og tilsynssystemets øverste organ. Dette innebærer at nemnden er overordnet de to øvrige organer i systemet; Tilsynsrådet for advokatvirksomhet og Disiplinærnemnden.

Nemnden behandler saker utelukkende på initiativ fra Tilsynsrådet eller Disiplinærnemnden, og har ikke anledning til selv å ta saker opp til behandling.

Forvaltningsloven og offentleglova gjelder for nemndens virksomhet, med de begrensninger som følger av domstoloven § 226. Domstolovens habilitetsregler gjelder for nemndens medlemmer.

Advokatbevillingsnemndens virksomhet er nærmere regulert i advokatforskriften kapittel 6. Nemnden er klageinstans for de vedtak som er oppregnet i domstoloven § 225 fjerde ledd, der vedtaket er til ugunst for den det retter seg mot. Klageadgangen omfatter blant annet avslag på søknad om advokatbevilling, og avslag på søknad om autorisasjon av advokatfullmektig.

Nemnden avgjør saker etter domstoloven § 219 tredje ledd og § 230, etter forslag fra Tilsynsrådet eller Disiplinærnemnden, jf. § 226 annet ledd. Sakene omfatter blant annet tilbakekall og suspensjon av advokatbevilling, samt nedleggelse av forbud mot at en jurist yter rettshjelp etter domstoloven § 218 annet ledd nr. 1, jf. § 219 tredje ledd. Dersom nemnden ikke tar Tilsynsrådets eller Disiplinærnemndens forslag til følge, kan nemnden i stedet meddele vedkommende en irrettesettelse eller en advarsel.

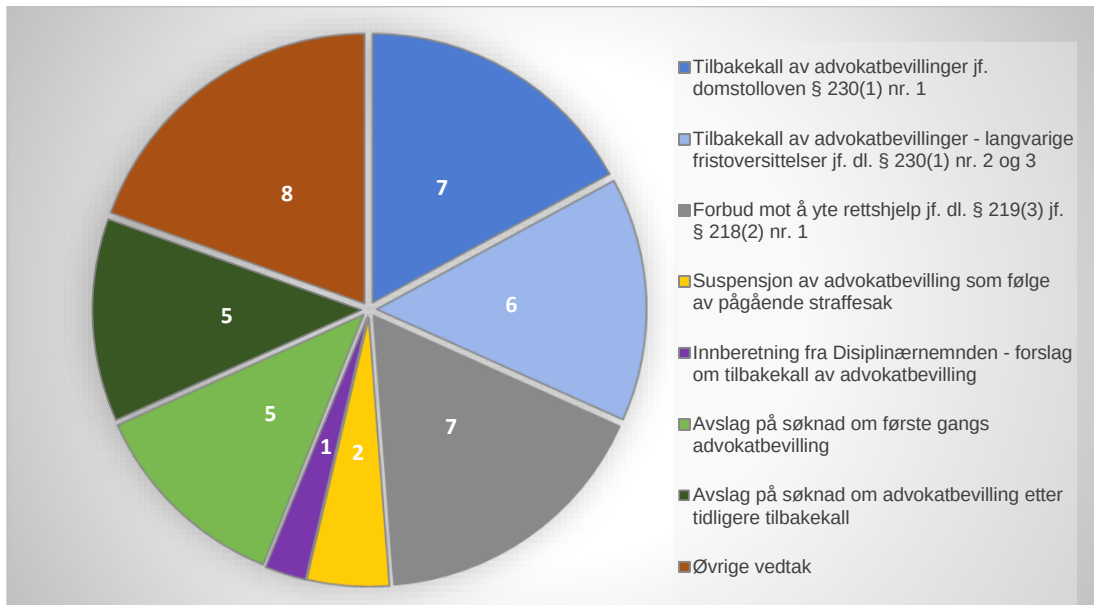
Nemndens avgjørelser kan ikke påklages, men kan bringes inn for retten. Se punkt 9 nedenfor. Retten kan beslutte at tilbakekallsvedtaket ikke skal ha virkning før det er avsagt dom eller rettskraftig dom foreligger, jf. domstoloven § 230 første ledd i.f. Nemnden kan også selv treffe beslutning om å utsette iverksettingen av vedtaket til det foreligger rettskraftig dom, jf. forvaltningsloven § 42.

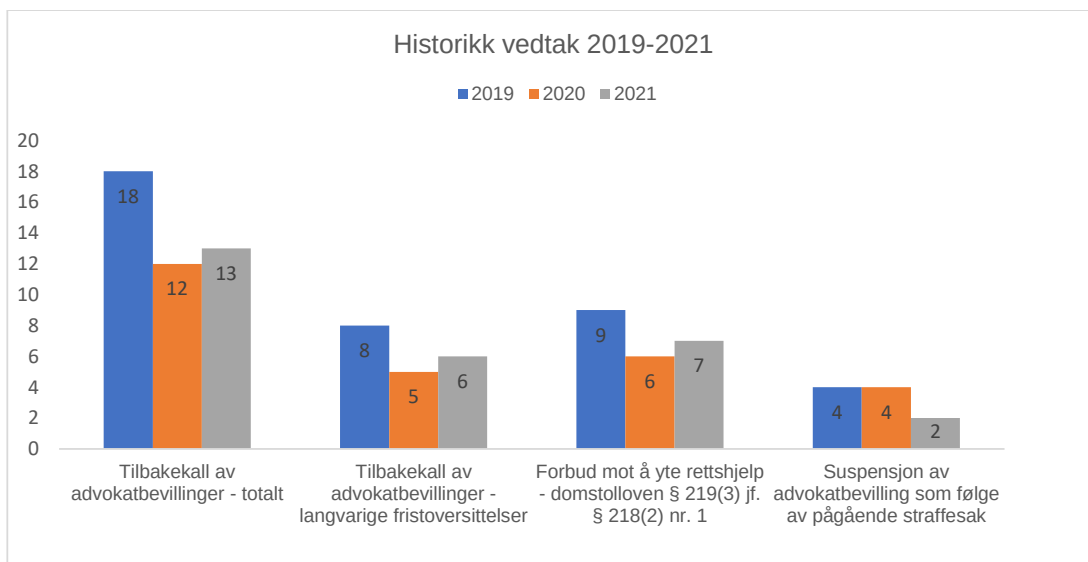
VIRKSOMHETEN

I 2021

Advokatbevillingsnemnden behandlet i 2021 til sammen 34 saker. Tilsvarende tall var 35 i 2020 og 36 i 2019.

Forbud mot å yte rettshjelp nedlegges ofte i kombinasjon med tilbakekall av advokatbevilling etter domstoloven § 230 første ledd nr.1, og telles da som et vedtak. I 2021 ble dette gjort i samtlige syv tilbakekallsvedtak.

Advokatbevillingsnemnden har mottatt en innberetning fra Disiplinærnemnden. De øvrige sakene er initiert av Tilsynsrådet. Til sammenligning innberettet Disiplinærnemnden en advokat i 2020, og to advokater i 2019.

Advokatbevillingsnemnden har tilbakekalt 13 advokatbevillinger. Til sammenligning var antall tilbakekall av bevillinger 12 i 2020, og 18 i 2019. Seks av sakene gjaldt innberetninger etter fristoversittelser, se punkt 3. Tilsvarende tall for fristoversittelser var fem i 2020, og åtte i 2019. Nemnden la videre ned forbud mot at syv jurister yter rettshjelp, jf. domstolloven § 219 tredje ledd, jf. 218 annet ledd nr. 1, se punkt 1 og 2. Antallet forbud mot å yte rettshjelp var seks i 2020, og ni i 2019. Nemnden har i 2021 ikke tilbakekalt noen rettshjelpstillatelser utferdiget i medhold av dl. § 218 annet ledd nr. 3.

I to av sakene der det ble fremmet forslag om tilbakekall av advokatbevilling, besluttet nemnden i stedet å meddele advokatene en advarsel.

Advokatbevillingsnemnden har også behandlet spørsmål om suspensjon av advokatbevilling som følge av pågående straffesak i to tilfeller. Nemnden besluttet suspensjon av advokatbevillingen i begge sakene.

Nemnden behandlet fem klager over avslag på første gangs søknad om advokatbevilling. Ingen av klagene ble tatt til følge. Avgjørelsene er omtalt i punkt 5.1.

I tillegg behandlet nemnden fem klager over avslag på søknad om ny advokatbevilling etter tidligere tilbakekall, jf. punkt 5.2. Ingen av klagene ble tatt til følge.

Det ble reist tre søksmål mot staten v/Advokatbevillingsnemnden i 2021. Se punkt 9.1.

Advokatbevillingsnemnden er ikke kjent med at det er fremmet klager til Sivilombudet over noen av nemndens vedtak i 2021.

Publisering av vedtak på Lovdata Pro

Advokatbevillingsnemnden startet i november 2021 publiseringen av utvalgte vedtakstyper på Lovdata Pro. Nemnden har så langt publisert vedtak fattet i 2019, 2020 og 2021, hvor Tilsynsrådet eller Disiplinærnemnden har innberettet en advokat med forslag om tilbakekall av advokatbevilling. Publiseringen inkluderer også vedtak hvor nemnden ikke har tatt innberetningen til følge, men i stedet har meddelt advokaten en irrettesettelse eller en advarsel, eller ingen reaksjon. I flere av tilbakekallsvedtakene er det samtidig nedlagt forbud mot å yte rettshjelp. Det er foreløpig planlagt å publisere vedtak tilbake til 2008. Etter hvert skal det også publiseres ytterligere vedtakstyper som bl.a. avslag på søknad om første gangs advokatbevilling, og vedtak om avslag på søknad om ny advokatbevilling etter tidligere tilbakekall.

AKTUELLE AVGJØRELSE I 2021

1. Tilsynsrådets innberetninger etter bokettersyn

Advokatbevillingsnemnden har i løpet av 2021 behandlet syv innberetninger fra Tilsynsrådet med forslag om tilbakekall av advokatbevilling etter bokettersyn. I samtlige saker foreslo Tilsynsrådet samtidig at det ble nedlagt forbud mot å yte rettshjelp etter domstoloven § 219 tredje ledd. Nemnden fulgte Tilsynsrådets innstilling i seks av sakene. I en av sakene ble advokaten i stedet meddelt en advarsel.

- a) Tilsynsrådet besluttet i 2020 å avholde bokettersyn hos advokaten, på bakgrunn av opplysninger om kritikkverdige forhold knyttet til utførelse av styreverv og behandling av klientmidler. Styret var også kjent med tidligere straffbare forhold hos advokaten, og hans advokatbevilling hadde tidligere vært tilbakekalt.

Advokaten hadde vært styreleder i et selskap som gikk konkurs, og var i tingretten idømt erstatningsansvar overfor boet med ca. kr 16,5 millioner. Dommen ble anket, og partene inngikk senere rettsforlik. En person som i realiteten fungerte som daglig leder i selskapet, men som verken hadde noen eierskapsandel eller formell rolle, ble straffedømt til flere års fengselsstraff for omfattende fakturasvindel og uberettiget overføring av midler fra selskapet til private formål. I tingrettsdommen der advokaten ble idømt erstatningsansvar, ble det lagt til grunn at han ikke hadde overholdt sin tilsynsplikt som styreleder, og vist til at han hadde en skjerpet aktsomhetsplikt på grunn av særlig kjennskap til konkursen i den straffedømtes tidligere selskap. I den saken var det meldt krav i boet for om lag kr 38 millioner. Tingretten mente at den passivitet og unnlattende atferd advokaten hadde utvist ikke var forenlig med å være styreleder i et aksjeselskap.

På grunn av erstatningssaken ble det etter hvert tatt utlegg i advokatens bankkonto. To dager før utlegget ble tatt hadde advokaten overført midler tilhørende to klienter med til sammen ca. kr 285 000 til denne kontoen, og avsluttet to klientkontoer midlene hadde stått på. Ifølge tilsynsrapporten hadde han holdt klientene skadesløse ved å ta opp private lån.

Nemnden la til grunn at advokatens manglende overholdelse av profesjonelle plikter som styreleder underbygget at han ikke var skikket og manglet nødvendig tillit til å utøve advokatyrket. Nemnden så alvorlig på advokatens manglende kontroll med klientmidler, og at han hadde gitt uriktige opplysninger til Tilsynsrådet om sin manglende etterlevelse av hvitvaskingsloven. Det ble også sett hen til eldre forgåelser som hadde ledet til tilbakekall av advokatbevilling og rettighetstap.

Nemnden tilbakekalte advokatens bevilling etter domstolloven § 230 første ledd nr. 1. Det ble også nedlagt forbud mot at advokaten yter rettshjelp, jf. § 219 tredje ledd.

Vedtaket kan leses i sin helhet på Lovdata Pro, se ABN-2021-3.

- b) Høsten 2020 ble det avholdt et oppfølgende bokettersyn hos advokaten. Bakgrunnen var at advokaten tidligere var blitt meddelt en rekke sanksjoner som følge av fristoversittelser, herunder tilbakekall av advokatbevillingen, og at det ved tidligere bokettersyn også var avdekket mangelfulle avstemmings- og hvitvaskingsrutiner. I 2012 fratok Finanstilsynet advokaten retten til å drive eiendomsmegling.

Tilsynet avdekket vesentlige mangler ved advokatens etterlevelse av reglene knyttet til regnskapsførsel, klientmiddelbehandling og hvitvasking. Flere av de samme forholdene hadde regelmessig, og over tid, blitt bemerket av advokatens egen revisor, ved nummererte brev, uten at dette synes å ha medført noen forbedring av forholdene. Enkelte av forholdene var også tidligere blitt påpekt (og sanksjonert) i forbindelse med Tilsynsrådets kontroll av advokatens virksomhet i 2016. Det var også avdekket at advokaten hadde drevet eiendomsmevlingsvirksomhet i strid med Finanstilsynets vedtak, samt mistanke om at advokaten hadde foretatt ulovlige lån av klientmidlene.

Nemnden mente at de feil og mangler som var avdekket under det siste tilsynet samlet innebar et vesentlig avvik fra normal og akseptabel advokatopptreden. Nemnden tilbakekalte advokatens bevilling etter domstolloven § 230 første ledd nr. 1, og nedla samtidig forbud mot at vedkommende yter rettshjelp etter § 218 annet ledd nr. 1, jf. § 219 tredje ledd.

Vedtaket kan leses i sin helhet på Lovdata Pro, se ABN-2021-4.

- c) Tilsynsrådets styreleder besluttet i 2020 å avholde bokettersyn i advokatens virksomhet, på bakgrunn av en henvendelse fra en tidligere klient som ga grunn til bekymring om hans behandling av klientmidler.

Tilsynsrådets bokettersyn viste at advokaten urettmessig hadde disponert over flere klients midler. Det hadde vært betydelig underdekning på klientbankkonto, og på et tidspunkt måtte underdekningen ha vært minst kr 2 657 956. Advokaten forklarte at han hadde dekket opp underdekninger med private lån. Nemnden anså dette grunnlaget alene å være så alvorlig at vilkårene for tilbakekall måtte anses oppfylt. Det ble vist til at misligheter og kritikkverdige forhold knyttet til behandling

av klientmidler ligger i kjerneområdet for anvendelsen av domstoloven § 230 første ledd nr. 1, og at tillitstapet måtte anses å være stort.

I tillegg til urettmessig disponering av klientmidler hadde advokaten gjort seg skyldig i flere brudd på advokatforskriften. Videre hadde bokettersynet vist at advokaten hadde hatt en generell mangelfull etterlevelse av hvitvaskingslovens regler. Nemnden viste til at selskapets overordnede risikovurdering var klart mangelfull, og at selskapets arbeidsrutiner i liten grad var tilpasset selskapets størrelse og faktiske forhold, jf. hvitvaskingsloven §§ 7 og 8. Ved tilsynsrevisors stikkprøver kunne advokaten ikke dokumentere at det var utført tilstrekkelige kontrolltiltak. At advokaten hadde hatt en gjennomgående mangelfull etterlevelse av regelverket ble ansett å være særlig kritikkverdig på grunn av advokatens jevnlige oppdrag med eiendomstransaksjoner.

Nemnden tilbakekalte advokatens bevilling etter domstoloven § 230 første ledd nr. 1. Det ble også nedlagt forbud mot at advokaten yter rettshjelp, jf. § 219 tredje ledd.

Ved Oslo tingretts tilståelsesdom av 3. januar 2022, ble advokaten dømt for grovt underslag til en straff av fengsel i et år og fire måneder, hvorav to måneder ble gjort betinget. Dommen er rettskraftig.

Vedtaket kan leses i sin helhet på Lovdata Pro, se ABN-2021-5.

- d) Tilsynsrådet besluttet i 2020 å avholde bokettersyn hos advokaten, på bakgrunn av de opplysninger som fremkom i en henvendelse fra Disiplinærnemnden om en fellede disiplinærsak. De kontrollhandlingene som ble gjennomført ved bokettersynet avdekket avvik knyttet til manglende etterlevelse av bokføringsforskriften og hvitvaskingsloven. Advokaten hadde heller ikke fremlagt dokumentasjon for den regnskapsmessige behandlingen av flere kontantinnbetalinger, og han hadde dermed ikke dokumentert at kontantinnbetalingene var inntektsført. Videre hadde advokaten feilaktig rapportert på egenerklæringsskjemaet for flere år, ved å oppgi at han hadde foretatt en virksomhetsinnrettet risikovurdering, og utarbeidet skriftlige hvitvaskingsrutiner, til tross for at dette ikke var gjort. Advokaten tilkjennega at han ønsket å avvikle sin virksomhet, og at han ikke hadde flere oppdrag. Etter Advokatbevillingsnemndens syn fikk sistnevnte forhold betydning for forholdsmessighetsvurderingen, ved at det var mindre inngripende å tilbakekalle hans bevilling, sammenlignet med de tilfeller hvor advokaten har flere løpende oppdrag.

Advokatbevillingsnemnden fattet vedtak om tilbakekall av advokatens bevilling i medhold av domstoloven § 230 første ledd nr. 1 og nr. 4, og nedla samtidig forbud mot at vedkommende kunne yte rettshjelp med hjemmel i domstoloven § 218 annet ledd nr. 1, jf. § 219 tredje ledd.

Vedtaket kan leses i sin helhet på Lovdata Pro, se ABN-2021-6.

- e) Advokaten ble siktet og senere tiltalt av påtalemyndigheten for grovt underslag, subsidiært formuesforringelse. Advokatbevillingsnemnden suspenderte på den bakgrunn hans advokatbevilling. Tilsynsrådet gjennomførte dessuten bokettersyn i hans advokatvirksomhet. Advokaten ble senere frifunnet for de forholdene han sto tiltalt for.

Forholdene som fremkom av den frifinnende dommen og av rapporten som gjaldt nevnte bokettersyn ga etter Tilsynsrådets oppfatning grunn til å fremme forslag om tilbakekall av hans advokatbevilling i medhold av domstoloven § 230 første ledd nr. 1, samt om at det skulle nedlegges forbud etter domstoloven § 219 tredje ledd.

Advokatbevillingsnemnden fattet vedtak i tråd med Tilsynsrådets innstilling. Det var overført et betydelig beløp til advokatens klientbankkonto, som senere ble disponert i stor grad til fordel for advokatens klient. På bakgrunn av en skriftlig avtale mellom advokatens klient og klientens tidligere ektefelle, la nemnden til grunn at advokaten var ment å ha et særskilt ansvar for å forvalte disse pengene med henblikk på å sikre interessene til partenes felles barn, og at han som advokat hadde en plikt til å oppfylle sin rolle som «forvalter» av midlene. Advokaten anførte at partene senere hadde gått bort fra avtalen, og at klientmidlene derfor kunne disponeres fritt av hans klient. Nemnden fant imidlertid ikke at det var fremlagt klar og entydig dokumentasjon for dette.

Advokatbevillingsnemnden påpekte dessuten at advokaten, på bakgrunn av avtalens utforming og størrelsen på klientmidlene, samt gitt de spesielle omstendighetene i saken, hadde en særlig oppfordring til å forsikre seg om at vilkårene for utbetalingene var oppfylt, og at han hadde tilfredsstillende dokumentasjon for dette. Det generelle hensynet til å sikre notoritet rundt advokatens virksomhet måtte for øvrig også ivaretas slik at de faktiske forholdene evt. kunne etterprøves av tilsynsmyndighetene.

Når advokaten i en slik situasjon ikke kunne fremlegge tilfredsstillende dokumentasjon anså nemnden dette som svært kritikkverdig, og så alvorlig at forholdet alene representerte et vesentlig avvik fra forsvarlig advokatvirksomhet.

Nemnden tilbakekalte advokatens bevilling etter domstoloven § 230 første ledd nr. 1, og nedla samtidig forbud mot at vedkommende yter rettshjelp etter § 218 annet ledd nr. 1, jf. § 219 tredje ledd.

Vedtaket kan leses i sin helhet på Lovdata Pro, se ABN-2021-7.

- f) Tilsynsrådet besluttet i 2020 å avholde bokettersyn i et advokatselskap. Bakgrunnen for beslutningen var opplysninger Tilsynsrådet hadde mottatt fra politiet, som reiste spørsmål om kritikkverdige forhold ved fakturering av advokattjenester.

Advokatselskapet hadde over en periode i 2015 fakturert et selskap for juridisk bistand med til sammen ca. kr 1 040 000, inkl. mva. Oppdraget ble ikke fullført fordi advokatselskapet ikke mottok oppgjør som avtalt. På dette tidspunktet var ca.

kr 345 000 betalt av selskapet. I 2018 gikk selskapet konkurs. Av politiets oversendelse fremgikk det at advokatbistanden gjaldt selskapets daglige leder privat og andre selskaper tilknyttet ham. Senere oversendte politiet dokumentasjon som viste at to fakturaer først ble utstedt med daglig leder som mottaker, og at disse deretter ble kreditert og videre fakturering ble gjort med selskapet som fakturamottaker.

Nemnden la til grunn at faktureringen var i strid med gjeldende regelverk, jf. bokføringsforskriften § 5-1-1 første ledd nr. 2, og § 5-1-2 første ledd, fordi selskapet ikke var kjøper av advokatbistanden. Det ble vist til at de reelle partene i avtalen ikke var tydelig angitt på fakturaene, og at disse var utformet på en måte som vanskeliggjorde en korrekt regnskapsmessig behandling og kontroll. Nemnden la ikke vekt på uttalelsene fra advokaten om at bistanden kunne ventes å komme selskapet til gode og at man hadde oppfattet det å være i selskapets interesse å dekke advokatkostnadene. Etter nemndens vurdering var det under enhver omstendighet feil å utstede fakturaene til selskapet i dette tilfellet.

Nemnden la til grunn at oppdragsansvarlig advokat gjennom faktureringen hadde opptrådt i strid med Regler for god advokatskikk punktene 1.2 og 1.3, og at handlingene innebar et klart og vesentlig avvik fra akseptabel advokatadferd. At advokaten etterkom klientens ønske om å rette fakturaene mot selskapet i stedet for daglig leder privat, var ifølge nemnden åpenbart egnet til å tilrettelegge for urettmessig unndragelse av skatter og avgifter og økonomisk utroskap. Nemnden uttalte at kravene til notoritet rundt foretatte vurderinger skjerpes ved et slikt arrangement.

Etter nemndens vurdering hadde advokaten gjort seg skyldig i forhold som i utgangspunktet innebar at den nødvendige tillit ikke lenger var til stede, jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 1. Ved vurderingen av forholdsmessigheten delte nemnden seg i et flertall og et mindretall (2-1). Nemndens flertall kom til at advokaten skulle meddeles en advarsel, jf. domstoloven § 226 andre ledd.

Flertallet la ved sin vurdering vekt på at det dreide seg om et enkeltstående oppdrag som lå seks år tilbake, og at det ikke tidligere var registrert kritikkverdige forhold ved advokatens virksomhet. Mindretallet mente at tilbakekall av bevilling og forbud mot å yte rettshjelp fremstod som forholdsmessig, og at det måtte legges avgjørende vekt på forholdets alvorlighetsgrad og det store samfunnsskadelige potensialet ved advokatens handlemåte.

Vedtaket kan leses i sin helhet på Lovdata Pro, se ABN-2021-8.

- g) Tilsynsrådet besluttet i 2019 å avholde bokettersyn hos advokaten. Advokaten hadde i 2019 tidligere blitt fratatt bevillingen som følge av manglende innsendelse av egenerklæring med revisoruttalelse og årsregnskap for regnskapsåret 2018. Tilsynsrådet erfarer at manglende eller vesentlig forsinket innsendelse av egenerklæring med vedlegg, ofte er en sterk indikator på manglende ajourhold og kontroll med virksomheten.

Tilsynsrådets bokettersynsrevisor avdekket at advokaten urettmessig hadde overført en betydelig sum fra klientbankkontoen til seg selv. Transaksjonen ble forsøkt skjult ved å manipulere kontoutskrift.

Advokatbevillingsnemnden fattet vedtak om tilbakekall av advokatens bevilling i medhold av domstolloven § 230 første ledd nr. 1, og nedla samtidig forbud mot at vedkommende kunne yte rettshjelp med hjemmel i domstolloven § 218 annet ledd nr. 1, jf. § 219 tredje ledd.

Vedtaket kan leses i sin helhet på Lovdata Pro, se ABN-2021-9.

2. Tilsynsrådets innberetninger på bakgrunn av dom i straffesak

Advokatbevillingsnemnden har i 2021 behandlet en innberetning fra Tilsynsrådet med forslag om tilbakekall av bevilling på bakgrunn av dom i straffesak. Tilsynsrådet foreslo samtidig at det ble nedlagt forbud mot å yte rettshjelp etter domstolloven § 219 tredje ledd.

- a) En suspendert advokat ble domfelt for ett tilfelle av grov formuesforringelse ved insolvens, jf. straffeloven (1902) § 283 første og annet ledd. Advokaten var styreleder i morselskapet til det insolvente selskapet. Straffen ble satt til 60 dagers ubetinget fengsel. Nemnden fant at vedkommende var uskikket til å drive advokatvirksomhet og hadde mistet den tilliten som er en nødvendig i advokatyrtet.

Advokatbevillingsnemnden hadde også merket seg en sivil dom hvor advokatens overdragelse av en gårdseiendom ble tilsidesatt som proforma. Advokaten hadde fortsatt å disponere over inntektene fra eiendommen, og midlene hadde gått til privat forbruk og overføringer til utlandet, i stedet for å betale sine kreditorer. Advokatbevillingsnemnden bemerket at selv om advokatens handlinger var begått som privatperson, svekket de likevel tilliten til ham som advokat. Nemnden kom til at det ikke ville være en uforholdsmessig reaksjon å tilbakekalle advokatbevillingen, siden bevillingen var suspendert som følge av konkurs i hans private bo, at han på vedtakstidspunktet var alderspensjonist, og tilkjennega at han ønsket å si fra seg bevillingen.

Nemnden fattet vedtak om tilbakekall av advokatens bevilling i medhold av domstolloven § 230 første ledd nr. 1, og nedla forbud mot at vedkommende kunne yte rettshjelp med hjemmel i domstolloven § 218 annet ledd nr. 1, jf. § 219 tredje ledd.

Vedtaket kan leses i sin helhet på Lovdata Pro, se ABN-2021-1.

3. Tilsynsrådets innberetninger som følge av fristoversittelser

Praktiserende advokater og rettshjelpere skal senest innen 30. april hvert år betale bidrag til Tilsynsrådet. I tillegg skal praktiserende advokater betale bidrag til Disiplinærnemnden. Advokater og rettshjelpere med regnskaps- og revisjonsplikt, skal innen samme dato sende

inn egenerklæring med revisoruttalelse og vedlegg til Tilsynsrådet, jf. advokatforskriften §§ 4-3, 3a-12, 3a-13 og 3a-15.

Ved fristoversittelser der advokaten eller rettshjelperen ikke har brakt forholdet i orden innen 2. juli, meddeles vedkommende en advarsel og gis en frist på en måned til å ordne forholdet. Overholdes ikke denne fristen innberettes vedkommende til Advokatbevillingsnemnden med forslag om tilbakekall av bevillingen, jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 2 og/eller nr. 3. Kompetansen til å innberette slike saker til nemnden er delegert til Tilsynsrådets sekretariat. (Se Advokatbevillingsnemndens årsberetning for 2013, side 6 punkt 3.)

Seks advokater ble innberettet til Advokatbevillingsnemnden som følge av langvarige fristoversittelser med bidragsbetaling og/eller innsendelse av egenerklæring med vedlegg for regnskapsåret 2019. Advokatbevillingsnemnden tilbakekalte samtlige bevillinger i medhold av domstoloven § 230 første ledd nr. 2 og/eller nr. 3.

Ingen rettshjelpere ble innberettet på bakgrunn av fristoversittelser i 2021.

4. Innberetninger fra Disiplinærnemnden

Advokatbevillingsnemnden behandlet en innberetning med forslag om tilbakekall av advokatbevilling fra Disiplinærnemnden i 2021, jf. domstoloven § 227 tredje ledd, jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 1. Til sammenligning mottok Advokatbevillingsnemnden en innberetning i 2020, og to innberetninger i 2019.

- a) Disiplinærnemnden innberettet advokaten i 2021 på bakgrunn av to fellende disiplinæravgjørrelser, som begge handlet om manglende ivaretagelse av klient. Advokatbevillingsnemnden tok ikke forslaget om tilbakekall til følge, og meddelte i stedet en advarsel. Avgjørelsen ble avsagt under dissens. Mindretallet fant at tillitstapet var så alvorlig at det kvalifiserte til tilbakekall av bevillingen, og la særlig vekt på omfanget av direkte usannheter presentert for klienten i en sak, over en lengre periode.

En samlet nemnd uttalte blant annet:

«Advokatbevillingsnemnden er ikke bundet av praksis fra de øvrige disiplinærmyndighetene. Det er ikke nødvendig for tilbakekall av en advokatbevilling at det kan påvises et handlingsmønster hos advokaten over tid. Alvorlige overtredelser kan isolert sett gi grunnlag for tilbakekall av advokatens bevilling. Nemndens syn er at det er en betydelig forskjell mellom de tilfeller der en advokat utviser passivitet ved manglende oppfølging av sin klient, og de tilfeller der advokaten aktivt feilinformerer klienten om at saken ivaretas, og at de nødvendige prosesshandlinger utføres. Sistnevnte var tilfellet i DNM-195-2019. Enhver aktiv og direkte feilinformering av egen klient er egnet til å svekke tilliten til advokatstanden generelt, og til advokat NN spesielt.»

Flertallet uttalte videre at;

«Flertallet har etter en konkret vurdering og under tvil, kommet til at selv om advokatens handlinger samlet sett utgjør betydelige avvik fra akseptabel advokatatferd, er de ikke av en slik karakter at han anses uskikket, eller at han har mistet den nødvendige tillit

som til enhver tid kreves for å kunne utøve advokatyrket. Nemnden har ved vurderingen blant annet lagt vekt på at advokaten tar selvkritikk for sine handlinger, og at han på vedtakstidspunktet har tatt grep for å redusere sin arbeidsbelastning, og at han får tett oppfølging fra sin arbeidsgiver og kollegaer, for å forhindre at tilsvarende situasjoner skal oppstå i fremtiden. Nemndens flertall er ikke kjent med at det er registrert nye disiplinærklager mot advokaten.

Advokatbevillingsnemndens flertall vurderer det slik at det på det nåværende tidspunkt ikke er en forholdsmessig riktig reaksjon å tilbakekalle NNs advokatbevilling i medhold av domstoloven § 230 første ledd nr. 1. Ut ifra prinsippet om at forvaltningen ikke skal anvende strengere tiltak enn det som fremstår som påkrevet jf. Rt-2006-1435 avsnitt 38, finner flertallet at en advarsel i medhold av domstoloven § 226 andre ledd er tilstrekkelig.

På denne bakgrunn tas ikke Disiplinærnemndens forslag om tilbakekall av NNs advokatbevilling til følge. Advokatbevillingsnemndens flertall meddeler advokaten en advarsel, jf. domstoloven § 226 andre ledd. Flertallet bemerker imidlertid at denne advarselen ligger i det øvre sjikt, og grenser mot et tilbakekall av advokatbevillingen.»

Nemnden meddelte i stedet advokaten en advarsel, jf. domstoloven § 226 andre ledd.

Vedtaket kan leses i sin helhet på Lovdata Pro, se ABN-2021-2.

5. Advokatbevillingsnemndens avgjørelser i klagesaker

5.1 Klager over avslag på søknad om første gangs advokatbevilling

Advokatbevillingsnemnden behandlet fem klager over avslag på søknad om første gangs advokatbevilling. De fem aktuelle personene var på tidspunktet for sakene ikke autorisert som advokatfullmektig for personene som hadde prosessfullmakt i de aktuelle sakene. Av den grunn fant Tilsynsrådets styre det klart at sakene ikke kunne godkjennes til oppfyllelse av prosedyrekravet.

Advokatbevillingsnemnden stadfestet Tilsynsrådets avslag på søknad om advokatbevilling i samtlige saker.

5.2 Klager over avslag på søknad om ny advokatbevilling etter tidligere tilbakekall

Advokatbevillingsnemnden behandlet fem klager over avslag på søknad om ny advokatbevilling etter tidligere tilbakekall. Ingen av klagen ble tatt til følge. Avgjørelsene er omtalt nedenfor.

- a) Advokatens bevilling ble suspendert som følge av konkurs i 2009. Advokatbevillingen ble deretter tilbakekalt i 2010 blant annet på bakgrunn av at det var blitt avdekket at han urettmessig hadde tilegnet seg klientmidler, jf. domstoloven § 230 første ledd nr.

1 og 3. Den tidligere advokaten ble senere straffedømt for disse forholdene. Vedkommende søkte flere ganger om ny advokatbevilling, men fikk avslag.

Han søkte på nytt høsten 2020. Tilsynsrådet avsto også denne søknaden. Vedkommende klaget på avslagsvedtaket. Klagen ble ikke tatt til følge. Advokatbevillingsnemnden ga uttrykk for at søker ikke kunne sies å ha ordnet gjelden, jf. domstoloven § 230 annet ledd. Nemnden fant også at klager ikke hadde hederligandel. Det ble i den forbindelse også uttalt at økonomiske misligheter som begås i egenskap av å være advokat, ligger i kjernen av anvendelsesområde til domstoloven § 230 første ledd nr. 1. Det skal dermed mer til før skikkethet og tillit kan anses gjennervervet i slike tilfeller, sammenlignet med andre typer kritikkverdige handlinger.

Advokatbevillingsnemnden fant etter en konkret vurdering at vilkårene for å innvilge søknad om ny advokatbevilling, ikke var oppfylt, jf. domstoloven § 220 fjerde ledd, jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 1. I september 2021 begjærte vedkommende omgjøring av Advokatbevillingsnemndens avslagsvedtak på bakgrunn av ny dokumentasjon i saken. Begjæringen ble imidlertid ikke tatt til følge av nemnden.

- b) Advokatens bevilling var tilbakekalt i 2004. Bakgrunnen var domfellelse i tingretten i 2003 for trusler som søker hadde fremsatt mot sin sønn, og et forelegg fra 2001 for trusler overfor en annen person. Etter tilbakekallet ble søker i 2004 dømt i lagmannsretten til en samlet straff av to års ubetinget fengsel. Domfellelsen gjaldt mishandling av samboeren over en periode på sytten år, og mishandling av sønnen over en periode på syv år. Søker er senere straffedømt for vold i 2015, da han ble dømt til en straff av fem måneders ubetinget fengsel.

Søker fremsatte i slutten av 2020 sin syvende søknad om ny advokatbevilling etter tilbakekallet, og viste blant annet til at de straffbare forholdene ikke lenger fremgikk av hans politiattest. Tilsynsrådets styre avsto søknaden, og søker påklaget vedtaket.

Nemnden ga i vedtaket i det vesentligste sin tilslutning til begrunnelsen i vedtaket fra Tilsynsrådets styre. I likhet med styret fant nemnden det ikke nødvendig å ta stilling til om vandelskravet var oppfylt, da søker uansett ikke oppfylte kravene til skikkethet og nødvendig tillit. Det ble særlig vist til hans tidligere grove og gjentatte straffbare forhold. I likhet med Tilsynsrådets styre la nemnden til grunn at søker ved flere anledninger hadde utøvet ulovlig rettshjelpvirksomhet i 2009 og 2010. Det ble også vist til at han i en søknad til politiet om brukthandelbevilling i 2020 hadde oppgitt firmanavnet til enkeltpersonforetaket han tidligere drev advokatvirksomhet fra. Nemnden påpekte det kritikkverdige i at foretaket fortsatt hadde «Advokatfirmaet» i foretaksnavnet, og mente at dette var egnet til å gi inntrykk av at søker hadde en aktiv advokatbevilling og drev advokatvirksomhet. Nemnden vurderte tiden som var gått siden tilbakekallet, men fant etter en samlet vurdering at den manglende skikketheten og tilliten ikke kunne anses reparert i søkers tilfelle. Herunder ble det vist til at søker ikke ved relevante arbeidsforhold over tid hadde godtgjort at han på ny er skikket eller innehar nødvendig tillit.

Vedtaket er i 2022 brakt inn for domstolen med påstand om at dette er ugyldig.

- c) Advokatbevillingsnemnden tilbakekalte advokatens bevilling med hjemmel i domstolloven § 230 første ledd nr. 1 i 2016, og la senere også ned forbud mot at han kunne yte rettshjelp etter domstolloven § 218 annet ledd nr. 1, jf. § 219 tredje ledd.

Den tidligere advokaten har søkt om ny bevilling flere ganger, men fått avslag. Nemnden behandlet i 2020 en klage over et avslagsvedtak, men fant ikke grunnlag for å omgjøre dette. Klagesaken er omtalt i Advokatbevillingsnemndens årsrapport fra 2020, pkt. 5.2 bokstav c.

Vedkommende søkte igjen om ny bevilling i 2021. Tilsynsrådets styre avslo også denne søknaden. Vedtaket ble påklaget, men nemnden tok ikke klagen til følge. Den konstaterte at klager verken fylte lovens krav om hederligandel eller kravene til skikkethet og tillit.

Saken sto i det vesentlige i samme stilling som da nemnden behandlet forrige klage i 2020. Klager anførte nå at det var gått fem år siden hans bevilling var blitt tilbakekalt og at den lange tiden tilsa at han burde få ny bevilling. Nemnden understreket også denne gangen at vurderingen av skikkethet og tillit knytter seg til forhold ved søkerens person. Tilbakekallstidens lengde ble derfor ikke tillagt avgjørende betydning ved vurderingen av søknaden. Nemnden bemerket dessuten at klager ikke hadde fremlagt noen dokumentasjon som tilsa at han igjen fylte vilkårene for å få bevilling.

- d) En tidligere advokat hadde flere ganger fått avslag på søknader om ny advokatbevilling etter at denne ble tilbakekalt i 2015. Bakgrunnen for tilbakekallsvedtaket var alvorlige mangler ved regnskapsføringen som hadde pågått over tid, og som var påtalt overfor klager ved flere anledninger. I tillegg hadde klager i flere år blitt meddelt advarsler for langvarige fristoversittelser med å betale bidrag og/eller innsendelse av egenerklæring med revisoruttalelse og vedlegg.

Tilsynsrådet la til grunn at den tidligere advokaten ikke oppfylte vilkårene om skikkethet og tillit. Videre mente Tilsynsrådet at han heller ikke hadde "ordnet" gjelden, jf. domstolloven § 230 andre ledd, etter at han ble slått personlig konkurs i 2016. På klagetidspunktet var det inngått flere betalingsavtaler, men klager hadde ikke etterkommet Tilsynsrådets anmodning om dokumentasjon for at betalingsavtalene hadde blitt fulgt opp. Videre forelå det et lånetilsagn som var betinget av at han fikk innvilget ny advokatbevilling. Advokatbevillingsnemnden uttalte at avtaler som er betinget av at vedkommende skyldner får tilbake advokatbevillingen ikke kan sies å oppfylle kravet om gjelden skal være "ordnet".

Nemnden fant også grunn til å bemerke at klager etter nemndens syn heller ikke var skikket til å drive advokatvirksomhet eller hadde gjenvunnet den tillit som er nødvendig i advokatyret, jf. domstolloven § 230 første ledd nr. 1. De kritikkverdige forholdene som hadde funnet sted etter tilbakekallet i 2015, tilsa at tidsmomentet ikke kunne ha avgjørende betydning i denne saken. Klager hadde vedtatt et forelegg for overtredelse av straffeloven (2005) § 167 og straffeloven (1902) § 332 andre ledd. Klager anførte at dette ble gjort for å få saken ut av verden, og at han ikke var enig i dets innhold. Nemnden bemerket at den forholdt seg til det faktum at det var utferdiget et forelegg, som var vedtatt. Et vedtatt forelegg har virkning som rettskraftig dom, jf.

straffeprosessloven § 258 andre ledd, og forholdene som forelegget omfatter er dermed også rettskraftig avgjort.

Videre hadde klager satt seg selv i en posisjon der det kunne reises spørsmål ved om reglene knyttet til rettshjelpsvirksomhet kunne være brutt, og at han ikke hadde inngitt tilfredsstillende dokumentasjon som var egnet til å avklare de spørsmålene som ble stilt fra Tilsynsrådet. Nemnden fastholdt Tilsynsrådets avslag på søknaden.

- e) Advokatbevillingsnemnden har tilbakekalt vedkommendes advokatbevilling to ganger. Det siste tilbakekallsvedtaket ble fattet i 2016 med hjemmel i domstoloven § 230 første ledd nr. 1 og 3. Nemnden konkluderte her med at advokaten var uskikket til å utøve advokatvirksomhet, samt at han hadde mistet den tillit som er nødvendig i advokatyret. Nemnden fremhevet at det var en klar risiko for at han heller ikke i fremtiden ville innrette sin virksomhet slik at grunnleggende krav til forsvarlig advokatvirksomhet ville bli oppfylt. Advokatbevillingsnemnden nedla dessuten i 2017 forbud mot at han kan yte rettshjelp, jf. domstoloven § 219 tredje ledd.

Vedkommende har søkt flere ganger om å få ny bevilling, uten at søknaden er blitt innvilget. Han innga ny søknad i 2021. Samtidig søkte en advokat om å få han autorisert som sin advokatfullmektig. Søknadene ble avslått av Tilsynsrådet, men vedtakene ble påklaget.

Advokatbevillingsnemnden behandlet klagen over vedtaket om å nekte søker ny bevilling høsten 2021. Nemnden fant at det ikke var grunnlag for å omgjøre Tilsynsrådets vedtak, idet klager fremdeles ikke ble ansett som skikket til å utøve advokatvirksomhet og at han ikke hadde gjenopprettet den tilliten som er nødvendig for å kunne drive slik virksomhet.

Ved vurderingen av klagesaken fremhevet nemnden at Tilsynsrådet hadde gjennomført tre bokettersyn i hans advokatselskaper i de to periodene han hadde drevet advokatvirksomhet. Ved alle ettersynene ble det avdekket alvorlige brudd på bestemmelser som er sentrale ved drift av advokatvirksomhet, herunder brudd på bokføringsloven, regnskapsloven, skatte- og avgiftsregelverket. I et av selskapene ble det også påpekt en betydelig sammenblanding mellom klagers private økonomi og selskapets økonomi. De kritikkverdige forholdene som ble avdekket ved de to bokettersynene som ble avholdt i 2016 fant sted over lang tid, til tross for at advokatens revisor hadde påtalt forholdene en rekke ganger.

Den tidligere advokaten var styreleder og daglig leder i et advokat- og rettshjelpsfirma også i tiden etter at hans bevilling var blitt tilbakekalt. Dette selskapet ble besluttet tvangsoppløst, idet det ikke var ført løpende regnskap for virksomheten i en lengre periode. Ved bostyrers gjennomgang av virksomhet ble det avdekket bl.a. brudd på regnskapslovgivningen og merverdiavgiftsregelverket, samt at relativt store uttak fra selskapet ikke var dokumentert. På bakgrunn av avvikene ble klager ilagt konkursskarantene i to år.

Nemnden bemerket at disse vedvarende kritikkverdige forholdene underbygget at tillitstapet var stort.

Da nemnden behandlet klagen var det fem år siden siste tilbakekallsvedtak var fattet. Nemnden bemerket også i denne saken at vurderingen av skikkethet og tillit knytter seg til forhold ved søkerens person, og at tidsmomentet alene derfor ikke kunne bli utslagsgivende for vurderingen av saken. De kritikkverdige forhold som hadde funnet sted etter at tilbakekallsvedtaket ble fattet, tilsa dessuten at tidsmomentet ikke kunne ha avgjørende betydning. Heller ikke klagers personlige forhold og hans anstrengelser for å komme i arbeid ga grunnlag for å innvilge søknaden på dette tidspunktet.

5.3 Øvrige klagesaker

- a) Advokatbevillingsnemnden har behandlet to klager og en omgjøringsbegjæring over vedtak om refusjon av utgifter til forvalter. Ingen av klagenes/omgjøringsbegjæringen ble tatt til følge.
- b) Advokaten hadde fått suspendert sin bevilling i 2020 i påvente av endelig utfall av straffesaken han stod tiltalt i. Advokaten ba flere ganger Advokatbevillingsnemnden gjøre om vedtaket, blant annet under henvisning til at det var avsagt frifinnende dom underveis i straffesaken. De frifinnende straffedommene i tingrett og lagmannsrett ble anket av påtalemyndigheten. Nemnden valgte å opprettholde vedtaket under henvisning til at suspensjonen gjaldt frem til straffesaken var endelig avgjort. Suspensjonen opphørte da Høyesteretts ankeutvalg nektet å fremme påtalemyndighetens anke og lagmannsrettens frifinnende dom dermed ble rettskraftig primo 2022.

I tillegg behandlet nemnden en begjæring om opphevelse av forbud mot å yte rettshjelp, som ikke ble tatt til følge. Saken er omtalt under punkt 9.3, bokstav a.

6. Suspensjon av advokatbevilling som følge av siktelse eller tiltale i straffesak

Advokatbevillingsnemnden kan, etter forslag fra Tilsynsrådet, beslutte at en advokatbevilling skal tre ut av kraft (suspenderes) dersom en advokat blir siktet for en forbrytelse eller forseelse som kan medføre tap av advokatbevilling, jf. domstoloven § 230 fjerde ledd.

Advokatbevillingsnemnden har i 2021 besluttet å suspendere to advokatbevillinger på dette grunnlaget. Til sammenligning ble fire bevillinger suspendert både i 2020 og 2019.

- a) Advokaten var siktet for grovt underslag, jf. straffeloven § 325, jf. § 324. Advokatbevillingsnemnden uttalte at den fant det klart at en domfellelse etter siktelsen kan medføre tilbakekall av hans advokatbevilling, jf. domstoloven § 230 fjerde ledd. Nemnden påpekte at det var på det rene at de de uttak som er omtalt i siktelsen er foretatt til advokatens personlige forbruk, under henvisning til en låneavtale mellom advokaten og hans kompanjong personlig. Forholdet vil derfor i beste fall innebære objektive brudd på regnskapslovens bestemmelser. I tillegg viser forholdet manglende forståelse for at det ikke er anledning til å blande sammen et aksjeselskaps økonomi med eiers

økonomiske forhold, og det ansvar det innebærer å være styreleder og derigjennom legitimert til å råde over et selskaps verdier.

Nemnden vektla i forholdsmessighetsvurderingen at advokaten tidligere var dømt til en lengre fengselsstraff for økonomisk kriminalitet, og at siktelsen har enkelte likhetstrekk med den type forhold som advokaten tidligere er dømt for. Advokaten ble etter søknad innvilget ny advokatbevilling høsten 2019, og ble registrert som advokat i Tilsynsrådets register våren 2020. Sistnevnte innebærer at virkningene av en suspensjon vil være mindre inngripende for advokaten enn ved veletablerte advokatpraksiser.

- b) Advokaten var siktet for grov hvitvasking, jf. straffeloven § 338 første ledd, jf. § 337 første ledd, og brudd på hvitvaskingsloven § 28, jf. § 17, for som rapporteringspliktig å ha unnlatt å foreta forsterkede kundetiltak til tross høy risiko for hvitvasking.

Nemnden la til grunn at advokaten påtok seg oppdraget med å bistå med å få overført et større pengebeløp til klientens angivelige kreditor(er) via klientbankkonto etter at klientens ordinære bankforbindelse var blitt oppsagt og kontiene sperret som følge av høy hvitvaskingsrisiko. Klienten hadde tidligere drevet lovlig betalingsformidling, såkalt Hawala-virksomhet, men tillatelsen var blitt trukket tilbake på det tidspunktet advokaten påtok seg betalingsoppdraget.

Nemnden la vekt på at begge siktelsespostene hadde direkte sammenheng med advokatvirksomheten og fant det klart at dersom advokaten ble domfelt i samsvar med siktelsen, ville dette medføre tilbakekall av advokatens bevilling, jf. domstoloven § 230 fjerde ledd, jf. § 230 første ledd nr. 1. Grunnvilkåret for suspensjon var dermed oppfylt. Det ble i den etterfølgende forholdsmessighetsvurderingen lagt vekt på at det for nemnden fremsto som klart at advokaten ikke hadde fulgt reglene i hvitvaskingsloven når det gjaldt mottak og videreformidling av penger via klientbankkontoen. Nemnden uttalte i den forbindelse følgende:

«Nemnden konstaterer at NN unnlot å dokumentere vurderinger av hvitvaskingsrisiko før oppdraget ble påbegynt (jf. hvitvaskingsloven § 9 tredje ledd, jf. hvitvaskingsloven § 24). Forholdet er alvorlig ettersom det forelå flere høyrisikofaktorer knyttet til bransjen som sådan, forhold rundt klienten og endringer underveis i oppdraget, jf. hvitvaskingsforskriften § 4-9. Slik nemnden ser det har NN også gjennomført transaksjoner som skulle ha vært stanset som følge av manglende kontrollmuligheter (jf. hvitvaskingsloven § 21, jf. § 24 fjerde ledd). Det vises her til at det ikke er fremlagt noen dokumentasjon på at det er en sammenheng mellom beløpet som NN mottok og de listene som han skal ha gjennomført sine kontrollhandlinger på bakgrunn av. Det er heller ikke foretatt noen kontrollhandlinger knyttet til mottaker, noe NN også bekreftet i sin forklaring for nemnden. NN har også unnlatt å rapportere et forhold til Økokrim der det etter nemndens vurdering åpenbart var grunnlag for å mistenke at transaksjonene kunne være ledd i en hvitvaskingshandling fra klienten (jf. hvitvaskingsloven § 26). Det vises her særlig til at mottakere av pengene ble endret underveis i oppdraget, og at det ikke ble foretatt noen undersøkelser rundt disse forholdene.»

Kontrollhandlingene advokaten hadde gjennomført var etter nemndens vurdering ikke egnet til å dokumentere midlenes opprinnelse fullt ut. De var heller ikke egnet til å gi advokaten sikkerhet for at mottakerne av midlene var legitime aktører. Nemnden uttalte i den forbindelse:

«Nemnden er derfor enig med Tilsynsrådets styre i at sakens opplysninger etterlater inntrykket av at oppdraget advokaten påtok seg i realiteten gikk ut på å omgå et forbud mot betalingsformidling som klienten var blitt ilagt og at klienten unngikk bankenes hvitvaskingskontroll og tiltak. Det forhold at advokaten valgte å påta seg et så vidt spesielt høyrisikooppdrag, utenfor den «egentlige advokatvirksomhet», er i seg selv egnet til reise mistanke om medvirkning til hvitvasking. Det fremgår av den fremlagte e-postkorrespondanse mellom advokaten og klienten underveis i prosessen, at advokatens forsøk på å overføre pengene først mislyktes flere ganger som følge av bankene fulgte sine lovpålagte hvitvaskingsforpliktelser.»

Nemnden var enig med advokaten i at det var et relevant argument at politiets etterforskning befant seg i en tidlig fase. Når nemnden likevel ikke fant dette avgjørende ble det blant annet vist til at det var snakk om et alvorlig forhold som hadde direkte sammenheng med advokatvirksomheten. Nemnden viste i den forbindelse både til den generelle mistanken som en uavklart straffesak førte med seg, samt mer generelle hensyn knyttet til tilsynsorganenes rolle i bekjempelsen av økonomisk kriminalitet:

«Etter nemndens syn vil den generelle mistanke som en uavklart straffesak nødvendigvis fører med seg – og der det foreligger en alvorlig mistanke fra påtalemyndighetens side som indikerer at NN har fungert som tilrettelegger for grov økonomisk kriminalitet – i seg selv være egnet til å svekke den tilliten som NN er avhengig av i sitt daglige virke som advokat. Det er her særlig sett hen til at det er tilsynsmyndighetenes oppgave å bidra til å bekjempe økonomisk kriminalitet og at den enkelte advokat også er pålagt en viktig rolle i den forbindelse. Etter nemndens syn taler derfor også samfunnsmessige og preventive hensyn for å suspendere advokatens bevilling, selv om det skjer på et relativt tidlig tidspunkt i etterforskningen.»

Advokatens begjæring om at nemndens suspensjonsvedtak av 21. desember 2021 ikke skulle ha virkning frem til vedtakets gyldighet var rettskraftig avgjort, ble ikke tatt til følge og rettskraftig avgjort ved Oslo tingretts kjennelse av 2. februar 2022.

7. Tilbakekall av rettshjelpstillatelse

Advokatbevillingsnemnden har ikke tilbakekalt noen rettshjelpstillatelser i medhold av domstolloven § 219 tredje ledd i 2021. Tilsvarende antall var en i 2020.

8. Nedleggelse av forbud mot å yte rettshjelp

Advokatbevillingsnemnden kan i medhold av domstolloven § 219 tredje ledd nedlegge forbud mot at en person som har juridisk embetseksamen eller mastergrad i rettsvitenskap, yter rettshjelp etter § 218 annet ledd nr. 1 dersom vedkommende har gjort eller gjør seg skyldig i forhold som gjør vedkommende uskikket eller uverdigg til å yte rettshjelp.

Som det fremgår ovenfor, har Advokatbevillingsnemnden i 2021 nedlagt slikt forbud i syv saker. Tilsvarende tall var seks i 2020, og ni i 2019. I samtlige saker besluttet nemnden å nedlegge forbud samtidig med at advokatens bevilling ble tilbakekalt etter domstolen § 230 første ledd nr. 1. Dette er et resultat av at nemnden siden 2018 i større grad har valgt å vurdere disse to spørsmålene samtidig. Nemnden har i denne sammenheng pekt på at kravet til skikkethet er det samme for en rettshjelper som for en advokat. Den har vist til at dette blant annet har kommet til uttrykk i forarbeidene til domstolloven § 219 tredje ledd der lovgiver bemerker at "[e]t spesialtilfelle hvor det vil være aktuelt å nedlegge forbud er ved tilbakekallelse av advokatbevilling, slik at en person som er fratatt retten til å drive advokatvirksomhet ikke automatisk skal kunne fortsette å drive rettshjelpvirksomhet i medhold av unntaksbestemmelsen om jurister". Se Ot. prp. nr. 7 (1990-1991) punkt 3.1.3.

For omtale av sakene vises det til "Aktuelle avgjørelser i 2021" punkt 1 og 2.

9. Søksmål mot Advokatbevillingsnemnden

9.1. Søksmål anlagt mot staten v/Advokatbevillingsnemnden i 2021

Det ble reist tre søksmål mot staten v/Advokatbevillingsnemnden i 2021.

- a) Advokatbevillingsnemnden tilbakekalte en advokats bevilling i 2019. Tilbakekallsvedtaket er nærmere omtalt i nemndens årsrapport for 2019 pkt. 1 e).

Den tidligere advokaten tok i 2021 ut søksmål mot staten. Søksmålet gjelder vedtak fra 2019 om refusjon av kostnader etter bokettersyn og forvalteroppdrag, samt vedtak om ikke å gi ham anledning til å benytte advokatbevillingen trass i konkurs. Hovedforhandling i saken er berammet i tingretten i mai 2022.

- b) En tidligere advokat tok ut søksmål mot staten v/Advokatbevillingsnemnden for Oslo tingrett, etter at vedkommendes advokatbevilling var tilbakekalt i 2020. Tilbakekallet er nærmere omtalt i nemndens årsrapport for 2020, under punkt 4, bokstav b.

Søksmålet gjelder gyldigheten av tilbakekallsvedtaket og etterfølgende beslutning om å ikke omgjøre tilbakekallsvedtaket. Ved Oslo tingretts dom av 18. mars 2022 (21-049008TVI-TOSL/01) ble staten frifunnet og tilkjent sakskostnader.

- c) Søksmålet gjaldt Advokatbevillingsnemndens avslag på søknad om advokatbevilling. Nemnden hadde avslått søknaden grunnet manglende oppfyllelse av prosedyrekravet, ettersom vedkommende ikke hadde vært autorisert til å opptre i rettergang for advokaten som hadde prosessfullmakt i de aktuelle sakene. Hordaland tingretts dom i

saken forelå 27. januar 2022 (21-094120TVI-THOD/1). Saksøker fikk medhold i at Advokatbevillingsnemndens vedtak var ugyldig. Staten har anket dommen.

9.2 Tidligere søksmål mot staten v/Advokatbevillingsnemnden som ble avgjort med rettskraftig virkning i 2021

Tre rettsaker hvor staten v/Advokatbevillingsnemnden tidligere var saksøkt, ble avgjort med rettskraftig virkning i 2021. Sakene omtales nedenfor.

- a) En tidligere advokat hadde søkt flere ganger om å få ny advokatbevilling. De to siste søknadene ble avslått henholdsvis våren 2019 og våren 2020. Nemnden behandlet klager over avslagsvedtakene, men fant at klager fremdeles ikke fylte vilkårene for å få utstedt advokatbevilling. Nemnden vektla i denne forbindelse blant annet opplysninger som ga klare holdepunkter for at han hadde opptrådt i strid med rettsrådsmonopolet, idet han hadde utført arbeidsoppgaver han ikke hadde anledning til som "juridisk konsulent" ansatt i et advokatfirma.

Klager tok i 2019 ut søksmål mot staten v/Advokatbevillingsnemnden med påstand om at det vedtaket som var truffet tidligere på året var ugyldig, samt at han skulle tilkjennes erstatning for økonomisk tap. Det siste vedtaket ble senere trukket inn i rettssaken.

Staten ble frifunnet i tingretten, men saksøker anket dommen. Lagmannsretten forkastet anken hva gjaldt tre av punktene i tingrettens domsslutning, og frifant for øvrig staten (LB-2020-115147). Lagmannsrettens dom ble rettskraftig da Høyesteretts ankeutvalg ikke tillot vedkommendes anke fremmet i juni 2021 (HR-2021-1407-U). Saken er tidligere omtalt i Advokatbevillingsnemndens årsrapport for 2020, punkt 5.2 bokstav e, og 9.3 bokstav b.

- b) En tidligere advokat tok i 2020 ut søksmål mot staten v/Advokatbevillingsnemnden for Oslo tingrett, etter at vedkommendes advokatbevilling var tilbakekalt i 2019 i medhold av domstolloven § 230 første ledd nr. 3. Saken er omtalt i nemndens årsberetning for 2020, se punkt 9.1 bokstav a. Oslo tingrett kom i dom av 5. november 2020 (20-066260TVI-OTIR/02) til at tilbakekallsvedtaket var gyldig. Staten v/Advokatbevillingsnemnden ble frifunnet, og tilkjent sakskostnader. Den tidligere advokaten anket dommen. Anken ble avvist av Borgarting lagmannsrett 18. januar 2021 på grunn av manglende betaling av ankegebyr.
- c) En tidligere advokat hadde i 2020 tatt ut søksmål mot staten/Advokatbevillingsnemnden etter at nemnden hadde opprettholdt Tilsynsrådets avslag på søknad om ny advokatbevilling. Staten v/Advokatbevillingsnemnden ble frifunnet ved Oslo tingretts dom av 23. februar 2021 (20-160050TVI-OTIR/04). Retten la vekt på at det var gått en del tid siden forholdene fant sted, men sett hen til forholdenes alvorlighet, at de var flere, samt at de lå i kjernen av det som er advokatvirksomhet, kunne ikke tiden i seg selv innebære at vilkårene var oppfylt. Videre la retten også vekt på at søkeren, i løpet av de få årene han hadde hatt advokatbevilling hadde pådratt seg flere alvorlige forhold, og at dette skjedde kort tid etter at han fikk autorisasjon. Retten la også en viss vekt på at et tidligere idømt erstatningskrav ikke var blitt gjort

opp, samt søkeren forbeholdne forklaring om egen rolle i saken. Tingretten var enig med staten i at det er søkeren som har bevisbyrden for at vilkårene i § 220 er oppfylt, samt at beviskravet for å si at noen ikke er skikket er alminnelig sannsynlighetsovervekt. Dommen ble ikke anket.

I tillegg behandlet domstolene en begjæring om gjenåpning av en dom som ble rettskraftig i 2020 (LB-2018-192788-2). Saken er omtalt i Advokatbevillingsnemndens årsrapport for 2020, se punkt 9.2, bokstav d. Agder lagmannsrett avsa kjennelse 23. juli 2021 (21-065209GSI-ALAG) hvor begjæringen om gjenåpning av Borgarting lagmannsretts dom av 10. februar 2020 ikke ble tatt til følge. Ved Høyesteretts beslutning av 3. oktober 2021 ble anken over kjennelsen nektet fremmet (HR-2021-1936-U).

9.3 Tidligere søksmål mot staten v/Advokatbevillingsnemnden hvor dom er påanket, eller behandlet som ankesak, men ikke avgjort med rettskraftig virkning i 2021

Det verserer en rettsak hvor staten v/Advokatbevillingsnemnden tidligere er saksøkt og hvor dommen er påanket, eller behandlet som ankesak, men hvor saken ikke avgjort med rettskraftig virkning i 2021.

- a) En rettshjelper anla søksmål mot staten v/Advokatbevillingsnemnden i 2019, etter at nemnden hadde avslått hennes søknad om advokatbevilling på grunn av manglende oppfyllelse av praksistid, jf. domstoloven § 220 andre ledd nr. 2. Saken er omtalt i Advokatbevillingsnemndens årsrapport for 2019, se punkt 10 bokstav b, og 7 bokstav b. I 2020 avslo nemnden rettshjelperens andre søknad om advokatbevilling, idet nemnden fant at det forelå forhold som nevnt i domstoloven § 230 første ledd nr. 1, jf. § 220 fjerde ledd andre punktum. Nemnden besluttet samtidig å nedlegge forbud mot å yte rettshjelp i medhold av domstoloven § 218, jf. § 219 tredje ledd. Vedtaket ble brakt inn i det tidligere anlagte søksmålet. Se nærmere omtale i Advokatbevillingsnemndens årsrapport for 2020 punkt 5.1 bokstav a, og 9.3 bokstav a.

Asker og Bærum tingrett avsa dom i saken 31. mars 2021 (19-142123TVI-AHER). Vedtakene fra nemnden ble funnet gyldige, og staten v/Advokatbevillingsnemnden ble tilkjent sakskostnader. I likhet med nemnden la retten til grunn at rettshjelpsforetaket hadde mottatt betydelige og uberettigede utbetalinger fra statsforvalterne i stykkprissaker, ved at en advokat som hadde fått tilbakekalt sin advokatbevilling arbeidet med sakene og utførte rettshjelpsoppgaver. Rettshjelperen hadde organisert sin virksomhet på en måte som var egnet til å omgå regelverket om fri rettshjelp. Det ble ansett å foreligge forhold som nevnt i domstoloven § 230 første ledd nr. 1, og retten la til grunn at det var riktig av nemnden å benytte adgangen til å nedlegge forbud etter § 219 tredje ledd. Endelig fant retten at det første avslaget på søknad om advokatbevilling også var gyldig, med henvisning til at saksøker hadde fått godkjent praksistid som rettshjelper utover de seks månedene som er hovedregelen, jf. Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-25/97, punkt 4.1.4.

Saksøker har anket dommen. Borgarting lagmannsrett besluttet 25. juni 2021 at ankende parts krav om utsatt virkning av forbudsvedtaket ikke skulle tas til følge (LB

2021-77207), og anke over denne beslutningen er senere forkastet av Høyesteretts ankeutvalg (HR-2021-1669-U).

10. Klager til Sivilombudet

Advokatbevillingsnemnden er ikke kjent med at det er sendt inn klager til Sivilombudet over Advokatbevillingsnemndens vedtak i 2021, på tilsvarende måte som i 2020. I 2019 ble det sendt inn to klager til Sivilombudet.

Oslo, 19. mai 2022

Advokatbevillingsnemnden

Inger Hygen

Dagfinn Grønvik
Leder

Karin Ask-Henriksen

- INGER HYGEN, 19.05.2022
- KARIN ASK-HENRIKSEN, 31.05.2022
- DAGFINN GRØNVIK, 19.05.2022

